

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 30. apríla 2014 (*)

„Spoločný systém dane z finančných transakcií – Povolenie posilnenej spolupráce podľa článku 329 ods. 1 ZFEÚ – Rozhodnutie 2013/52/EÚ – Žaloba o neplatnosť pre porušenie článkov 327 ZFEÚ a 332 ZFEÚ, ako aj medzinárodného obyčajového práva“

Vo veci C-209/13,

ktorej predmetom je žaloba o neplatnosť podľa článku 263 ZFEÚ, podaná 18. apríla 2013,

Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska, v zastúpení: E. Jenkinson a S. Behzadi Spencer, splnomocnené zástupkyne, za právnej pomoci M. Hoskins a P. Baker, QC, ako aj V. Wakefield, barrister,

žalobca,

proti

Rade Európskej únie, v zastúpení: A. M. Colaert, F. Florindo Gijón a A. de Gregorio Merino, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorú v konaní podporujú:

Belgické kráľovstvo, v zastúpení: J. C. Halleux a M. Jacobs, splnomocnení zástupcovia,

Spolková republika Nemecko, v zastúpení: T. Henze, J. Möller a K. Petersen, splnomocnení zástupcovia,

Francúzska republika, v zastúpení: D. Colas a J. S. Pilczer, splnomocnení zástupcovia,

Rakúska republika, v zastúpení: C. Pesendorfer, splnomocnená zástupkyňa,

Portugalská republika, v zastúpení: L. Inez Fernandes, J. Menezes Leitão a A. Cunha, splnomocnení zástupcovia,

Európsky parlament, v zastúpení: A. Neergaard a R. van de Westelaken, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

Európska komisia, v zastúpení: R. Lyal, B. Smulders a W. Mölls, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

vedľajší účastníci konania,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predsedníčka druhej komory R. Silva de Lapuerta, podpredseda Súdneho dvora K. Lenaerts (spravodajca), sudcovia J. L. da Cruz Vilaça, G. Arestis a J. C. Bonichot,

generálny advokát: N. Wahl,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteňom na písomnú časť konania,

so zreteňom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Svojou žalobou sa Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska domáha, aby Súdny dvor zrušil rozhodnutie Rady 2013/52/EÚ z 22. januára 2013, ktorým sa povoľuje posilnená spolupráca v oblasti dane z finančných transakcií (Ú. v. EÚ L 22, s. 11, ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

Okolnosti predchádzajúce sporu

2 Dňa 28. septembra 2011 prijala Európska komisia návrh smernice Rady KOM(2011) 594 v konečnom znení o spoločnom systéme dane z finančných transakcií, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2008/7/ES (ďalej len „návrh z roku 2011“).

3 Článok 1 tohto návrhu z roku 2011 s názvom „Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti“ vo svojom odseku 2 stanovuje:

„Táto smernica sa vzťahuje na všetky finančné transakcie za predpokladu, že aspoň jedna strana transakcie má sídlo v členskom štáte a že finančná inštitúcia so sídlom na území členského štátu je stranou transakcie, ktorá koná na vlastný účet alebo na účet inej osoby alebo ktorá koná v mene strany transakcie.“

4 Článok 3 uvedeného návrhu s názvom „Sídlo“ vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Na účely tejto smernice sa finančná inštitúcia považuje za usadenú na území členského štátu, ak je splnená niektorá z týchto podmienok:

...

e) je stranou, ktorá koná na vlastný účet alebo na účet inej osoby alebo ktorá koná v mene strany transakcie, finančnej transakcie s inou finančnou inštitúciou so sídlom v danom členskom štáte podľa písmen a), b), c) alebo d) alebo so stranou, ktorá má sídlo na území daného členského štátu a ktorá nie je finančnou inštitúciou.“

5 Po troch zasadnutiach Rady Európskej únie, ktoré sa konali 22. a 29. júna, ako aj 10. júla 2012, bolo zjavné, že zásada spoločného systému dane z finančných transakcií (ďalej len „DFT“) v blízkej budúcnosti nezíska v Rade jedomyseľnú podporu, pretože cieľ prijať takýto spoločný systém by nemohla Európska únia ako celok dosiahnuť v primeranom období.

6 Za týchto okolností jedenásť členských štátov v období od 28. septembra do 23. októbra 2012 oznámilo Komisii, že chcú nadviazať vzájomnú posilnenú spoluprácu v oblasti DFT.

7 Dňa 22. januára 2013 prijala Rada na návrh Komisie napadnuté rozhodnutie.

8 Odôvodnenie 6 uvedeného rozhodnutia znie:

„... zaslalo jedenásť členských štátov, konkrétne Belgicko, Nemecko, Estónsko, Grécko, Španielsko, Francúzsko, Taliansko, Rakúsko, Portugalsko, Slovinsko a Slovensko, Komisii listy so žiadosťami..., v ktorých uvedené členské štáty uviedli, že chcú naviazať vzájomnú posilnenú spoluprácu v oblasti DFT. Tieto členské štáty žiadali, aby rozsah pôsobnosti a ciele posilnenej spolupráce vychádzali z návrhu Komisie na smernicu z 28. septembra 2011. Poukázalo sa predovšetkým aj na potrebu zabrániť daňovým únikom, narušovaniu hospodárskej súťaže a prevodom do iných jurisdikcií.“

9 Napadnuté rozhodnutie obsahuje dva články. Článok 1 tohto rozhodnutia povoľuje jedenástim členským štátom uvedeným v predchádzajúcom bode tohto rozsudku (okrem len „zúčastnené členské štáty“) naviazať vzájomnú posilnenú spoluprácu v oblasti vytvorenia spoločného systému DFT pri uplatnení príslušných ustanovení Zmlúv. Článok 2 toho istého rozhodnutia stanovuje, že toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

10 Dňa 14. februára 2013 Komisia prijala návrh smernice Rady, ktorou sa vykonáva posilnená spolupráca v oblasti DFT (okrem len „návrh z roku 2013“).

11 Článok 3 tohto návrhu z roku 2013 s názvom „Rozsah pôsobnosti“ stanovuje vo svojom odseku 1:

„Táto smernica sa uplatňuje na všetky finančné transakcie pod podmienkou, že aspoň jedna strana transakcie je usadená na území zúčastneného členského štátu a že finančná inštitúcia usadená na území zúčastneného členského štátu je stranou transakcie, ktorá koná na vlastný účet alebo na účet inej osoby alebo ktorá koná v mene strany transakcie.“

12 Článok 4 uvedeného návrhu s názvom „Usadenie“ upravuje vo svojich odsekoch 1 a 2:

„1. Na účely tejto smernice sa finančná inštitúcia považuje za usadenú na území zúčastneného členského štátu, ak je splnená niektorá z týchto podmienok:

...

g) je stranou finančnej transakcie so štruktúrovaným produktom alebo s jedným z finančných nástrojov uvedených v oddiele C prílohy I k smernici 2004/39/ES vydaným na území uvedeného členského štátu okrem nástrojov uvedených v bodoch 4 až 10 uvedeného oddielu, s ktorými sa neobchoduje v organizovanej platforme, a koná na vlastný účet alebo na účet inej osoby, alebo koná v mene strany transakcie.

2. Osoba, ktorá nie je finančnou inštitúciou, sa považuje za usadenú v zúčastnenom členskom štáte, ak je splnená niektorá z týchto podmienok:

...

c) je stranou finančnej transakcie so štruktúrovaným produktom alebo s jedným z finančných nástrojov uvedených v oddiele C prílohy I k smernici 2004/39/ES vydaným na území uvedeného členského štátu, s výnimkou nástrojov uvedených v bodoch 4 až 10 uvedeného oddielu, s ktorými sa neobchoduje v organizovanej platforme.“

Návrhy účastníkov konania a konanie pred Súdny dvorom

13 Spojené kráľovstvo navrhuje, aby Súdny dvor zrušil napadnuté rozhodnutie a zaviazal

Radu na náhradu trov konania.

14 Rada navrhuje, aby Súdny dvor zamietol žalobu a zaviazal Spojené kráľovstvo na náhradu trov konania.

15 Belgickému kráľovstvu, Spolkovej republike Nemecko, Francúzskej republike, Rakúskej republike, Portugalskej republike, Európskemu parlamentu a Európskej komisii sa povolil vstup do konania ako vedľajším účastníkom konania na podporu návrhov Rady.

O žalobe

16 Spojené kráľovstvo, hoci uznáva, že jeho preventívne podaná žaloba by sa mohla považovať za predčasnú, sa dovoľáva dvoch žalobných dôvodov na jej podporu. Prvý žalobný dôvod je založený na porušení článku 327 ZFEÚ a medzinárodného obyčajového práva v rozsahu, v akom napadnuté rozhodnutie povoľuje prijíť DFT, ktorá má extrateritoriálne účinky. Druhý žalobný dôvod sa zakladá subsidiárne na porušení článku 332 ZFEÚ, pretože toto rozhodnutie povoľuje prijíť DFT, ktorá spôsobuje náklady na strane členských štátov, ktoré sa nezúčastňujú na posilnenej spolupráci (ale len „nezúčastnené členské štáty“).

Argumentácia účastníkov konania

17 Prvý žalobný dôvod je rozdelený na dve časti založené na porušení článku 327 ZFEÚ a medzinárodného obyčajového práva.

18 V rámci prvej časti uvedeného žalobného dôvodu Spojené kráľovstvo tvrdí, že napadnuté rozhodnutie porušilo článok 327 ZFEÚ tým, že povolilo prijíť DFT, ktorá má extrateritoriálne účinky z dôvodu „zásady protiplnenia“ uvedenej v článku 3 ods. 1 písm. e) návrhu z roku 2011 a „zásady miesta vydania“ stanovenej v článku 4 ods. 1 písm. g) a článku 4 ods. 2 písm. c) návrhu z roku 2013.

19 Uvedené rozhodnutie umožňuje zaviesť uplatniteľnú DFT z dôvodu dvoch vyššie uvedených zásad zdanenia inštitúcií, osôb alebo transakcií umiestnených na území nezúčastnených členských štátov, čo zasahuje do ich právomocí a práv.

20 V rámci druhej časti svojho prvého žalobného dôvodu Spojené kráľovstvo zdôrazňuje, že medzinárodné obyčajové právo pripúšťa právne predpisy s extrateritoriálnymi účinkami iba vtedy, ak existuje medzi predmetnými skutočnosťami alebo subjektmi a členským štátom, ktorý voči nim vykonáva svoje právomoci, dostatočne úzka väzba na odôvodnenie nedotknuteľnosti zvrchovanej právomoci iného štátu.

21 V prejednávacom prípade extrateritoriálne účinky budúcej DFT vyplývajúce zo „zásady protiplnenia“ a „zásady miesta vydania“ nie sú odôvodnené vzhľadom na akékoľvek pravidlo daňovej právomoci uznávané medzinárodným právom.

22 Svojím druhým žalobným dôvodom Spojené kráľovstvo tvrdí, že hoci výdavky spojené s uskutočňovaním posilnenej spolupráce v oblasti DFT v zmysle článku 332 ZFEÚ v zásade znášajú iba zúčastnené členské štáty, toto uskutočňovanie je zdrojom výdavkov aj pre nezúčastnené členské štáty z dôvodu uplatnenia smernice Rady 2010/24/EÚ zo 16. marca 2010 o vzájomnej pomoci pri vymáhaní pohľadávok vyplývajúcich z daní, poplatkov a ďalších opatrení (Ú. v. EÚ L 84, s. 1) a smernice Rady 2011/16/EÚ z 15. februára 2011 o administratívnej spolupráci v oblasti daní a zrušení smernice 77/799/EHS (Ú. v. EÚ L 64, s. 1).

23 Tieto dve smernice nepovoľujú nezúčastneným členským štátom požadovať vrátenie výdavkov vzájomnej pomoci a administratívnej spolupráce spojených s uplatňovaním týchto

smerníc na budúcu DFT.

24 Spojené kráľovstvo v tejto súvislosti dopŕa, že pojem „výdavky vyplývajúce z uskutočňovania posilnenej spolupráce“ v zmysle článku 332 ZFEÚ zahŕa výdavky spojené so žiadosťami o pomoc alebo spoluprácu založenými na vnútroštátnych právnych predpisoch prijatých na účely vykonania posilnenej spolupráce v oblasti DFT.

25 Rada vrátane členských štátov, ktoré sú vedajšími účastníkmi konania, s výnimkou Spolkovej republiky Nemecko, Európskeho parlamentu a Komisie uznali vyslovene aj implicitne prípustnosť žaloby a žalobných dôvodov, na ktorých je založená. Tvrdia však, že tieto dôvody nie sú dôvodné.

26 Pokia ide o prvý žalobný dôvod, uvedení účastníci konania v podstate zdôrazujú, že zásady zdanenia, ktoré napadlo Spojené kráľovstvo, predstavujú v rámci tohto žalobného dôvodu v tejto situácii isto hypotetické prvky právneho predpisu, ktorý ešte len bude prijatý. Preto sú tvrdenia uvádzané týmto členským štátom, založené na údajných extrateritoriálnych účinkoch budúcej DFT, predasné a špekulatívne. Z tohto dôvodu sú v kontexte predmetnej žaloby neúčinné.

27 Pokia ide o druhý žalobný dôvod, tí istí účastníci konania v podstate tvrdia, že ide o predasnú diskusiu o spôsobe, ktorým zákonodarca Únie upraví otázku zohľadnenia výdavkov spojených s uskutočňovaním posilnenej spolupráce povolenej napadnutým rozhodnutím. Okrem toho toto ustanovenie neupravuje žiadne otázky vzájomnej pomoci na účely uplatnenia budúcej DFT.

28 Rada, Rakúska republika, Portugalská republika a Komisia dopŕajú, že druhý žalobný dôvod spoíva na nesprávnom výklade článku 332 ZFEÚ. Tento článok sa týka iba prevádzkových výdavkov, ktoré sa ŕtujú na archu rozpočtu Únie v súvislosti s aktmi zakladajúcimi posilnenú spoluprácu, a nie výdavkov napadnutých Spojeným kráľovstvom, ktoré by mohli vynaložiť členské štáty v zmysle smerníc 2010/24 a 2011/16.

29 Na základe tvrdení analogických s tvrdeniami v bodoch 26 a 27 tohto rozsudku sa Spolková republika Nemecko domnieva, že žaloba je neprípustná, i dokonca zjavne neprípustná, z dôvodu nedodržania požiadavky uvedenej v článku 120 písm. c) Rokovacieho poriadku Súdneho dvora za predpokladu, že dôvody uvádzané Spojeným kráľovstvom na podporu jeho žaloby nemajú žiadnu súvislosť s predmetom napadnutého rozhodnutia. Subsidiárne tvrdí, že žaloba sa musí zamietnuť ako nedôvodná.

Posúdenie Súdny dvorom

30 Pokia ide, po prvé, o výnimku neprípustnosti uvedenú v predchádzajúcom bode tohto rozsudku, je potrebné pripomenúť, že v zmysle článku 120 písm. c) rokovacieho poriadku a súvisiacej judikatúry musia všetky žaloby, o ktorých má Súdny dvor rozhodovať, obsahovať predmet konania, ako aj stručné zhrnutie dôvodov. Tieto údaje musia byť dostatočne jasné a presné, aby umožnili žalovanému pripraviť si obhajobu a Súdnemu dvoru vykonať preskúmanie. Podstatné skutkové a právne okolnosti, na ktorých je žaloba založená, musia preto vyplývať koherentným a zrozumiteľným spôsobom už z textu samotnej žaloby a návrhy žaloby musia byť formulované jednoznačne, aby Súdny dvor nerozhodol nad rámec návrhov alebo neopomenul rozhodnúť o niektorom žalobnom dôvode (rozsudky Komisia/Španielsko C-360/11, EU:C:2013:17, bod 26, a Komisia/Česká republika, C-545/10, EU:C:2013:509, bod 108).

31 V prejednávacom prípade treba konštatovať, že obsah žaloby spŕa požiadavky jasnosti a presnosti. Rade a členským štátom, ktoré sú vedajšími účastníkmi konania, umožnil pripraviť si

svoje tvrdenia v súvislosti s dôvodmi uvádzanými Spojeným kráľovstvom a Súdnu dvoru umožní vykonať súdne preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

32 Z toho vyplýva, že táto námietka neprípustnosti sa musí zamietnuť.

33 Po druhé je potrebné zdôrazniť, že v rámci žaloby o neplatnosť smerujúcej voči rozhodnutiu Rady, cieľom ktorého je rovnako ako pri napadnutom rozhodnutí, povolenie posilnenej spolupráce podľa článku 329 ZFEÚ, preskúmanie Súdnym dvorom sa týka otázky, či je toto rozhodnutie platné, pokiaľ ide najmä o ustanovenia nachádzajúce sa v článku 20 ZFEÚ, ako aj v článkoch 326 ZFEÚ až 334 ZFEÚ, ktoré definujú hmotnoprávne a procesné podmienky týkajúce sa udelenia takéhoto povolenia.

34 Toto preskúmanie nie je možné zamieňať s preskúmaním, ktoré je možné realizovať v rámci neskoršej žaloby o neplatnosť voči aktu prijatému z titulu uskutočnenia povolenej posilnenej spolupráce.

35 V tejto žalobe prvý žalobný dôvod napáda účinky, ktoré môže mať voči inštitúciám, osobám alebo transakciám umiestneným na území nezúčastnených členských štátov uplatnenie určitých zásad zdanenia na základe budúcej DFT.

36 Je potrebné konštatovať, že cieľom napadnutého rozhodnutia je povoliť jedenástim členským štátom nadviazanie vzájomnej posilnenej spolupráce na účely zriadenia spoločného systému DFT pri uplatnení príslušných ustanovení Zmlúv. Naopak, zásady zdanenia napadnuté Spojeným kráľovstvom vôbec nie sú súčasťou tohto rozhodnutia. „Zásada protiplnenia“ totiž korešponduje s jedným prvkom návrhu z roku 2011, ktorý je uvedený v odôvodnení 6 tohto rozhodnutia. „Zásada miesta vydania“ bola zase prvýkrát písomne uvedená v návrhu z roku 2013.

37 Pokiaľ ide o druhý žalobný dôvod, v ktorom Spojené kráľovstvo tvrdí, že budúca DFT bude zdrojom výdavkov pre nezúčastnené členské štáty z dôvodu povinnosti vzájomnej pomoci a administratívnej spolupráce spojenej s uplatňovaním smerníc 2010/24 a 2011/16 na túto daň, čo je podľa tohto členského štátu v rozpore s článkom 332 ZFEÚ, je potrebné zdôrazniť, že napadnuté rozhodnutie neobsahuje žiadne ustanovenie týkajúce sa otázky výdavkov spojených s uskutočnením posilnenej spolupráce, ktorú povoľuje.

38 Navyše a nezávisle od určenia, či pojem „výdavky spojené s uskutočnením posilnenej spolupráce“ v zmysle článku 332 ZFEÚ pokrýva alebo nepokrýva výdavky vzájomnej pomoci a administratívnej spolupráce, na ktoré Spojené kráľovstvo odkazuje vo svojom druhom žalobnom dôvode, je zrejmé, že otázka prípadného vplyvu budúcej DFT na administratívne výdavky nezúčastnených členských štátov nemôže byť preskúmaná, pokiaľ zásady zdanenia na základe tejto dane nebudú určené s konečnou platnosťou v rámci uskutočnenia posilnenej spolupráce povolenej napadnutým rozhodnutím.

39 Tento vplyv závisí od prijatia „zásady protiplnenia“ a „zásady miesta vydania“, ktoré však nie sú súčasťou napadnutého rozhodnutia, ako to vyplýva z bodu 36 tohto rozsudku.

40 Z vyššie uvedených úvah vyplýva, že dva žalobné dôvody, ktoré uvádza Spojené kráľovstvo na podporu svojej žaloby, sa musia zamietnuť, a teda musí byť zamietnutá aj žaloba.

O trovách

41 Podľa článku 138 ods. 1 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Rada navrhla zaviazať Spojené kráľovstvo na náhradu trov konania a Spojené kráľovstvo nemalo

úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať ho na náhradu trov konania. V súlade s článkom 140 ods. 1 toho istého rokovacieho poriadku, na základe ktorého členské štáty a inštitúcie, ktoré do konania vstúpili ako vedľajší účastníci, znášajú svoje vlastné trovy konania, Belgické kráľovstvo, Spolková republika Nemecko, Francúzska republika, Rakúska republika, Portugalská republika, Európsky parlament a Komisia znášajú svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol a vyhlásil:

1. **Žaloba sa zamieta.**
2. **Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska je povinné nahradiť trovy konania.**
3. **Belgické kráľovstvo, Spolková republika Nemecko, Francúzska republika, Rakúska republika, Portugalská republika, Európsky parlament a Európska komisia znášajú svoje vlastné trovy konania.**

Podpisy

* Jazyk konania: angličtina.